

Nr 466

Av herr Gerhard Nilsson i Gävle m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 90, med förslag till ny tulltaxa, m. m.

I det förslag till ny tulltaxa, som framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 90, har två hantverksyrken, nämligen handskmakeriet och paraplytillverkningen, blivit föremål för en otillfredsställande behandling ur tullskyddssynpunkt. Detsamma är förhållandet med ett hantverket närstående yrke, skinnkläderstillverkningen.

Vad först angår *handskarna* (nr 42.03) upptager förslaget en värdetull å 10 procent eller samma procentsats som den år 1955 beslutade provisoriska tullen å nämnda varuslag. Handsktillverkningen har blivit särskilt missgynnad i propositionen. Den av tulltaxekommittén uträknade normaltullsatsen uppgick nämligen till 11 å 13 procent och kommitténs eget förslag utgjorde 12 procent. Propositionen innebär alltså en avvikelse från tulltaxekommitténs förslag med 2 procentenheter. Från branschorganisationernas sida hade man icke funnit sistnämnda tullsats tillfredsställande utan menat att en tullsats å 15 procent vore av behovet påkallad. Före år 1955 var handskarna åsatta en viktull av kr. 1: 50 för grövre arbetshandskar och av kr. 9: — per kg för andra handskar. Dessa tullsatser var då de fastställdes i början av 1930-talet tillfredsställande men har till följd av den fortskridande penningvärdeförsämringen undan för undan förlorat sitt skyddsvärde. Detta var också främst anledningen till att de år 1955 utbyttes mot den nu gällande provisoriska värdetullen å 10 procent. Det är att märka, att i Danmark och Norge tullen är icke obetydligt högre än i Sverige. I Danmark är tullen å ofodrade handskar 20 procent plus 2 kronor per kg och å fodrade handskar 33 procent plus 2 kronor per kg, i Norge är den 64 kronor per kg, dvs. ca 33 procent. Det är att antaga att vid en nordisk tullunion tullen måste fastställas under hänsynstagande till att dessa länders tullar är högre än den svenska.

Importen av handskar har de senaste åren oavlåtligen stigit. Den uppgick år 1955 till 28 ton med ett sammanlagt värde av 5,2 miljoner kronor. År 1956 belöpte den sig till 34 ton med ett värde av 4,9 miljoner. År 1957 uppgick den till 53 ton med ett värde av 6,7 miljoner kronor. Under de första två månaderna innevarande år var importen dubbelt så stor som under samma månader i fjol. Importens andel av den sammanlagda förbrukningen i landet, som under 1930-talet varierade mellan 29 procent och inemot 40 procent och som under 1950-talets första hälft höll sig omkring 25 procent, har numera ökat till mellan 50 och 60 procent. Antalet inhemska handskfabriker i södra Sverige, där det s. k. franska handskmakeriet dominerar, har det senaste årtiondet sjunkit från 21 till 13. Antalet anställda, som år 1953 utgjorde ca

2 000 personer, har nedgått till ca 1 200. Arbetslöshet bland yrkesmännen förekommer redan och kan väntas komma att tilltaga. Handskmakeri bedrivs ytterligare i malungsdistriktet, där den s. k. blockningsmetoden är förhärskande. Sysselsättningen har även där gått starkt tillbaka.

Den nuvarande tullsatsen å 10 procent är i dagens läge otillräcklig för att bereda den inhemska handskfabrikationen erforderligt skydd mot konkurrensen från länder med lägre kostnadsnivå. Importvarorna härrör sig huvudsakligen från Frankrike, Italien, Västtyskland, Ungern och Tjeckoslovakien, samtliga länder med väsentligt lägre lönekostnader. Särskilt är konkurrensen från Italien mycket kännbar. Ren dumping från låglöneländer förekommer dessutom understundom.

Om icke tullen höjes äventyras den inhemska fabrikationens fortbestånd. Tullen på handskar bör därför icke under några förhållanden sättas lägre än den av tulltaxekommittén föreslagna, dvs. 12 procent. Varje anledning saknas att sätta den lägre än nämnda på manufaktureringkostnaderna beräknade normaltullsats. För att säkerställa fabrikationen torde det dock krävas, att tullsatsen sättes något högre. Den bör enligt vår mening fastställas till den av fabrikanternas sammanslutningar begärda procentsatsen 15 procent.

Skinnsklädersfabrikationen har hittills kunnat någorlunda hävda sig i konkurrensen med utlandet. Importen varierar från år till år. År 1956 uppgick importen till 9 ton motsvarande 266 000 kronor. Någon senare siffra finnes icke. De två senaste åren har konkurrensen emellertid varit i starkt stigande. Biligare varor offereras särskilt från Västtyskland och Nederländerna och utgör ett tilltagande hot mot den inhemska skinnkläderstillverkningen. Denna tillverkning är huvudsakligen förlagd till malungsdistriktet, som svarar för ej mindre än 80 procent av totaltillverkningen. I Malung sysselsättes ca 2 000 personer med framställningen av skinnkläder och grövre arbetshandskar m. m. Av detta antal är en relativt stor del hemarbetare. Större delen av ortens befolkning är för sin inkomst väsentligen beroende av denna fabrikation. En medärvd yrkesskicklighet bär upp tillverkningen, som bedrivs i hantverksmässiga former. Kommunens ekonomi är i hög grad avhängig av att full sysselsättning kan upprätthållas. Tillverkningen sätter sin prägel på bygden.

Enligt tulltaxekommitténs förslag skulle tullen å skinnkläder utgöra 10 procent av värdet, under det att Malungs skinnvarufabrikantförening påyrkat en tull å 15 procent. Departementschefen har emellertid i propositionen bibehållit den år 1955 fastställda provisoriska tullen å 8 procent. Sistnämnda tullsats understiger väsentligen normaltullen, som beräknats till 11 å 12 procent. Gällande tull å 8 procent är otvivelaktigt låg och bereder ett otillräckligt skydd för den inhemska tillverkningen i det hårdnande konkurrensläget. Sociala skäl, icke minst omtanken om den bygd, där skinnkläders-

tillverkningen huvudsakligen är förlagd och där hela befolkningens försörjning är så intimt förbunden med densamma, talar för att nämnda industri tillerkännes ett rimligare tullskydd än det i propositionen förutsatta. I varje fall bör den kunna göra anspråk på ett tullskydd som ligger i paritet med normaltullsatsen. Vi förordar därför, att tullen fastställs till 12 procent av värdet.

För *paraplyfabrikationens* del är förhållandena relativt likartade med förhållandena för handskarna, dock att den nuvarande tullen å paraplyer och parasoller, innehållande silke kr. 3: 75 per styck och eljest kr. 1: 35 per styck, varit oförändrad sedan 1930-talets början. I propositionen (stat. nr 66.01) föreslås tullen till 15 procent av värdet, dock minst 3 kronor per styck. Denna tullsats är otillräcklig. Situationen kompliceras därav, att i propositionen föreslås en höjning till 10 procent av tullen å spröt, skaft och kryckor, som importeras som halvfabrikat; någon svensk tillverkning av dessa artiklar förekommer icke, varför behovet måste tillgodoses från utlandet. Tullen på spröt, skaft och kryckor till paraplyer kommer att öka fabriktionskostnaderna för den färdiga varan. Till jämförelse kan nämnas att i Danmark tullen på paraplyer utgöres av en grundavgift å kr. 1 plus 25 procent på värdet (importlicens erfordras), medan i Norge tullen uppgår till kr. 12: — per styck.

Enligt importstatistiken uppgick importen år 1955 till 136 982 stycken motsvarande ett totalvärde av 1 674 000 kronor, år 1956 hade den sjunkit till 67 880 stycken motsvarande ett värde av 824 000 kronor. Den tillfälliga tillbakagången sammanhänger med en minskad förbrukning. För 1957 föreligger endast siffran på importvärdet, som utgjorde 1 997 000 kronor.

Antalet inhemska tillverkare uppgår till ett tiotal, tillsammans sysselsättande 450 å 500 personer. Det bör även i detta fall ligga i samhällets intresse att man slår vakt om den inhemska tillverkningen. Någon sänkning av den nuvarande tullen bör icke ske. Tullfrihet bör däremot gälla för spröt, skaft och kryckor till paraplyer, då dessa icke tillverkas i Sverige.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta följande ändringar i den av Kungl. Maj:t framlagda propositionen nr 90 med förslag till ny tulltaxa, nämligen *dels* för handskar (nr 42.03 A) en värdefull å 15 procent, *dels* för skinnkläder (nr 42.03 B) en värdetull å 12 procent, *dels* för paraplyer och parasoller (nr 66.01) en oförändrad tull å kr. 3: 75 per styck, *dels* ock tullfrihet för spröt, skaft och kryckor till paraplyer (nr 66.03).

Stockholm den 9 april 1958

Gerh. Nilsson

Birger Gezelius

Johan Ö. Agren